

بررسی چالش‌های پیش روی توسعه ورزش‌های همگانی، حرفه‌ای و قهرمانی، بانوان و تربیتی در استان یزد

جواد یوسفیان^۱

doi: 10.22034/SSYS.2022.480

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۱۰/۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۱۱/۱۰

هدف تحقیق حاضر، بررسی چالش‌های پیش روی توسعه ورزش استان یزد در حوزه‌های ورزش همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای، بانوان و تربیتی است. جامعه آماری تحقیق شامل رؤسا، معاونان و کارشناسان اداره‌های ورزش و جوانان و همچنین مسئولان بخش تربیت بدنی و همکارانشان در اداره‌های آموزش و پرورش شهرستان‌های استان یزد (۷۰ نفر) بود. از این میان، ۵۳ نفر که دارای اطلاعات دقیق و به‌روز بودند در این پژوهش کیفی شرکت نمودند. چالش‌های موجود در ورزش استان یزد از طریق انجام مصاحبه‌های دو مرحله‌ای حضوری (رو-در-رو) به ترتیب شامل مصاحبه غیرساختارمند (عمیق) و سپس مصاحبه ساختارمند با نمونه‌های آماری تحقیق به دست آمد. نتایج این تحقیق برگرفته از روش تحلیل محتوا و تطبیق نتایج دو نوع مصاحبه یاد شده می‌باشد.

یافته‌های پژوهش بیانگر این است که چالش‌های اصلی و کلی پیش روی توسعه ورزش در استان یزد عبارت‌اند از: چالش‌های مرتبط با منابع مالی، مسائل فرهنگی-اجتماعی، منابع انسانی، مسائل حمایتی، ورزش گروه‌های خاص، استعدادیابی، ناداوری و بی‌عدالتی و برنامه‌ریزی. در پایان، پیشنهادهایی برگرفته از نتایج تحقیق به عنوان راهکارهای بهبود وضعیت ورزش استان یزد ارائه شده است.

واژگان کلیدی: چالش، ورزش قهرمانی و حرفه‌ای، ورزش همگانی، ورزش بانوان و ورزش تربیتی

مقدمه

هر چند آرزوی دیرینه بشر همواره داشتن جسم و روان سالم بوده است، ولی امروزه با مدرنیته شدن زندگی افراد جامعه، رفتارهای سبک زندگی تغییر کرده است و به سمت کم تحرکی و الگوی غذایی غیربهداشتی رفته است (اسچولنکورف و سیفکن^۱، ۲۰۱۹). بدیهی است که داشتن سبک زندگی فعال و حفظ تندرستی با یکدیگر ارتباط زیادی دارند. ورزش همواره به عنوان وسیله‌ای برای کسب نتایج مثبت سلامتی استفاده شده است (ادواردز و راو^۲، ۲۰۱۹). امروزه، برنامه‌ریزی دقیق در راستای ایجاد انگیزه در افراد جامعه و برطرف کردن مشکلات شرکت در فعالیت‌های بدنی و ورزش بیش از پیش ضروری به نظر می‌رسد، زیرا که توسعه و پیشرفت فناوری و صنعت، ماشینی شدن زندگی، گسترش امکانات رفاهی و شیوه‌های نوین زندگی افراد جامعه را کم‌تحرک نموده است. انجام فعالیت‌های بدنی و شرکت در ورزش‌ها، راهکاری مناسب برای رسیدن به سلامتی و تندرستی همه‌جانبه آحاد جامعه می‌باشد (عراقی و کاشف، ۱۳۹۳).

یکی از محورهای اصلی توسعه پایدار در هر کشوری، سلامت افراد است. در واقع، برای داشتن یک جامعه توسعه‌یافته نیاز به افراد سالم می‌باشد. ورزش و به‌ویژه ورزش همگانی یکی از عواملی است که می‌تواند برای تحقق این امر برنامه ریزان را یاری نماید. ورزش به عنوان یک ضرورت انکارناپذیر و یک نیاز اساسی می‌تواند کمک کند تا افراد بر فشارهای جسمی، روحی، روانی و اجتماعی فائق آیند، کمتر از بقیه دچار ناراحتی‌های قلبی و عروقی شوند، فشارهای عصبی کمتری را تحمل کنند، از اعتمادبه‌نفس بیشتری برخوردار باشند، نسبت به زندگی خوش‌بین‌تر و کمتر به افسردگی دچار شوند (صادقیان، حسینی و فرزانه، ۱۳۹۳).

واقعیت امر این است که تربیت بدنی و ورزش تا حدود زیادی وارد زندگی خصوصی و عمومی مردم شده است و به عنوان محرکی برای تغییرات اخلاقی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی محسوب می‌شود. بعلاوه، تربیت بدنی و ورزش یکی از عوامل تأثیرگذار در سطح جامعه برای تحقق توسعه پایدار و عاملی برای مقابله با پیامدهای منفی شهرنشینی می‌باشد (دبیرخانه شورای راهبردی وزارت ورزش و جوانان، ۱۳۹۴). با در نظر گرفتن اهمیت ورزش در زمینه‌های یاد شده بسیاری از کشورها تلاش می‌کنند تا با تکیه بر وضعیت اقتصادی و علمی خویش، زمینه رشد و ارتقای این پدیده را در درون مرزهای خود فراهم سازند.

بر اساس گزارش راهبردی وزارت ورزش و جوانان، توسعه ورزش کشور می‌تواند در حوزه‌های مختلفی انجام پذیرد که مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از: حوزه توسعه ورزش همگانی، حوزه توسعه ورزش حرفه‌ای و قهرمانی، حوزه توسعه ورزش بانوان و حوزه ورزش تربیتی (دبیرخانه شورای راهبردی وزارت ورزش و جوانان، ۱۳۹۴). از میان حوزه‌های فوق، ورزش همگانی یکی از حوزه‌های مهم محسوب می‌شود، زیرا در تأمین سلامت و بهداشت تن و روان از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. بنا بر توصیف ارائه شده توسط شعبانی، غفوری و هنری (۱۳۹۰: ۱۴) ورزش همگانی «شکلی از فعالیت‌های جسمانی یا حضور منظم در فعالیت‌های جسمانی

1. Schulenkorf & Siefken

2. Edwards & Rowe

است که موجب تندرستی و سلامت بدنی و روانی شده، روابط اجتماعی را شکل می دهد و نتایج مثبتی در پی دارد». برخی ویژگی های ورزش همگانی عبارت اند از: مشارکت گسترده و گروهی بودن، کم هزینه بودن، آزادانه و انتخابی بودن، کم اهمیت بودن رقابت و بردو باخت، بانشاط و شاد بودن و محدود نبودن به سن، جنسیت، نژاد، زمان و مکان.

سواری، مهدی پور و رنجبر (۱۳۹۴: ۸۴) در مورد این نوع از ورزش ها بیان می کنند که «ورزش های همگانی معادل کلمه انگلیسی ورزش برای همه و ورزش عمومی است. معمولاً به فعالیت های ورزشی اطلاق می شود که جنبه تفریحی دارد و بدون توجه به نتیجه آن- برد و باخت- انجام شود. در بعضی از منابع، واژه مشارکت کلان را معادل ورزش های همگانی می دانند». ورزش همگانی به عنوان برنامه ها و فعالیت های جامع و گسترده ورزش برای تمام گروه های سنی، جنسیتی، نژادها، مذاهب و ملل و با توانایی مختلف جسمی و روانی تعریف شده است. در واقع، ورزش همگانی فرصتی مناسب برای انجام فعالیت های فردی و گروهی در دست یافتن به تندرستی، نشاط و روابط اجتماعی بیشتر می باشد. ورزش همگانی در بین انواع ورزش ها، به ویژه ورزش های قهرمانی و حرفه ای نقش پایه و محوری دارد. برای نهادینه کردن ورزش همگانی مهم ترین عوامل به ترتیب عبارت اند از: عوامل سازمانی، گروهی، محیطی و فردی (آصفی و قنبر پور نصرتی، ۱۳۹۷).

ورزش قهرمانی نیز یکی دیگر از حیطه های مهم ورزشی است. هنری، احمدی و مرادی (۱۳۹۱: ۱۴۶) پیرامون تعریف ورزش قهرمانی و اهداف آن بیان می دارند:

«ورزش های رقابتی و سازمان یافته ای که با توجه به قوانین و مقررات خاص برای ارتقای رکوردهای ورزشی و کسب رتبه یا مدال انجام می شود. اهداف ورزش قهرمانی عبارت اند از: افزایش جمعیت ورزشی قهرمانی، بهبود کیفیت و کسب مدال در میدان های بین المللی، افزایش تعداد رشته های ورودی به بازی های المپیک، افزایش تعداد نفرات ورودی به بازی های المپیک و حفظ و ارتقای جایگاه و تیم های ملی در رتبه بندی ها».

دی بوسچر، ون بوتنبورگ و شبیلی^۱ (۲۰۰۶) نه عامل را در قالب سه مرحله ورودی، عبوردهی و خروجی در توسعه ورزش قهرمانی کشورها تأثیرگذار می دانند: بخش ورودی شامل منابع انسانی و مالی می باشد. بخش عبوردهی عبارت است از راهبردها و سیاست هایی که توسعه ورزش قهرمانی را تسهیل می کند و مشتمل بر تسهیلات تمرین، مربی، مسابقات و پژوهش های علمی می گردد. بخش خروجی، نتیجه ورزش قهرمانی است و به وسیله مدال های المپیک و رقابت های ملی و بین المللی و تعداد ورزشکاران در سطح حرفه ای مشخص می گردد.

از دیدگاه تروینس، دی بوسچر، هیندلز و ورستریک^۲ (۲۰۱۴) مزیت های رقابتی یک سازمان ورزشی برای رسیدن به موفقیت های ورزشی عبارت اند از: امکانات رقابتی و تمرینی، حمایت از حرفه ورزشکاری، کشف

1. De Bosscher, Van Bottenburg & Shibli

2. Truyens, De Bosscher, Heyndels & Westerbeek

و پرورش استعدادها، مشارکت جوانان، حمایت دولتی و سازمانی، حمایت مالی، شرایط محیطی نخبگان ورزشی، حمایت‌های علمی، فرصت‌های رقابت، آموزش و تجهیز مربیان. در حالی که شش عامل مدیریت و برنامه‌ریزی راهبردی، مربیان کارآمد، فرآیند استعدادیابی، سرمایه‌گذاری بر تیم‌های پایه، منابع مالی و مادی، اردوهای آمادگی و مسابقات تدارکاتی به عنوان عوامل تأثیرگذار بر پیشرفت والیبال ایران در سطح قهرمانی می‌باشند، حمایت‌های مالی و معنوی از مربیان و قهرمانان ملی در زمره چالش‌های مهم موجود هستند (سیف‌پناهی شعبانی و خطیبی، ۱۳۹۶).

علاوه بر این، ورزش حرفه‌ای به «فعالیت‌های ورزشی و سازمان‌یافته‌ای گفته می‌شود که به صورت رتبه‌مند و هدفمند، به منظور کسب درآمد برای توسعه ارزش‌های اقتصادی و اجتماعی انجام می‌شود» (احسانی، امیری و قره‌خانی، ۱۳۹۲: ۱۲۶). برای دستیابی به اهداف ورزش حرفه‌ای توجه به نیروی انسانی متخصص، تجهیزات و امکانات مطلوب، ساختار سازمانی مناسب، روش‌های اجرایی کارآمد و فضای کار مطلوب ضروری می‌باشد. مهم‌ترین موانع اقتصادی اثرگذار بر اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در ورزش حرفه‌ای جمهوری اسلامی ایران عبارت‌اند از: بی‌ثباتی در سیاست‌های پولی و مالی کشور، مشارکت نکردن سرمایه‌گذاران خارجی در بازارهای سرمایه داخلی، مالکیت دولتی بسیاری از صنایع، کارخانجات، نهادها و سازمان‌های ورزشی و غیرورزشی، کم بودن سرانه درآمد ملی در کشور، نبود امنیت اقتصادی و خطر زیاد سرمایه‌گذاری در ورزش حرفه‌ای، عدم تخصیص حق بخش تلویزیونی مناسب به باشگاه‌ها، وجود رقابت ناعادلانه بین باشگاه‌های دولتی و باشگاه‌های خصوصی، ساختار بلیت‌فروشی متمرکز در سازمان لیگ حرفه‌ای و شفاف نبودن اطلاعات مالی و اقتصادی باشگاه‌ها، سازمان لیگ و فدراسیون (جلالی‌فراهانی و علیدوست‌قهرخچی، ۱۳۹۲).

یکی از سیاست‌های دولت برای توسعه سلامت در جامعه، تشویق بانوان به انجام فعالیت‌های بدنی و شرکت در انواع ورزش‌ها می‌باشد. از این طریق نه تنها سلامت جسمی و روانی نیمی از جامعه بهبود می‌یابد، بلکه با گسترش ورزش بانوان و سوق دادن آن به سمت ورزش می‌توان شاهد موفقیت ورزشکاران زن در سطح بین‌المللی نیز بود. با توجه به اهمیت این موضوع، شناسایی و رفع مشکلات و چالش‌های گسترش ورزش بانوان ضروری به نظر می‌رسد. به‌ویژه این که مشارکت و یا عدم مشارکت بانوان در فعالیت‌های ورزشی می‌تواند به عنوان شاخصی جهانی باشد که وضعیت اجتماعی زنان در آن جامعه را منعکس می‌کند (صادقی پور، جهانیان و موسوی، ۱۳۹۴). حسینی، حیدری نژاد و ازمشا (۱۳۹۷) طی تحقیق به این نتیجه رسیدند که در حالی که کسب لذت و نشاط دلیل اصلی شرکت مردان در ورزش است، مهم‌ترین انگیزه حضور زنان در ورزش کسب سلامتی و آمادگی جسمانی می‌باشد.

یکی دیگر از مهم‌ترین حوزه‌های ورزشی، حوزه تربیتی یا آموزشی ورزش می‌باشد، چرا که این حوزه بخش قابل توجهی از افراد جامعه به خصوص کودکان و نوجوانان را در بر می‌گیرد. هدف از این حوزه ورزش، فراهم ساختن فرصت‌هایی برای کودکان و نوجوانان است تا بتوانند توانایی‌های ادراکی - حرکتی، مهارت‌ها یا الگوهای حرکتی بنیادی و بسیاری از مهارت‌های پایه خود را گسترش دهند. این گروه می‌توانند از طریق انجام

فعالیت‌های بدنی و شرکت در ورزش‌ها خودپنداری مثبت و نگرش مثبت نسبت به فعالیت‌های حرکتی ورزشی را در خود تقویت کنند. یکی از راه‌های ارتقای سطح سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی جامعه تقویت شرکت دانش‌آموزان در برنامه‌های فعالیت بدنی و ورزش می‌باشد (دبیرخانه شورای راهبردی وزارت ورزش و جوانان، ۱۳۹۴). نکته قابل تأمل این‌که مهم‌ترین نقطه ضعف در ورزش قهرمانی کشور، عدم توجه به ورزش مدارس به عنوان پایه ورزش قهرمانی گزارش شده است (رضایی صوفی و شعبانی، ۱۳۹۶). با توجه به اهمیت نقش آموزش و پرورش در ایجاد نگرش مثبت به انجام ورزش و فعالیت بدنی در دانش‌آموزان و همچنین کشف و پرورش استعدادهای آن‌ها وضعیت ورزش تربیتی در جامعه از منظر مسئولان آموزش و پرورش نیز در این پژوهش بررسی می‌گردد.

بی تردید، گام اول برای توسعه ورزش در هر حوزه‌ای، بررسی شرایط موجود و شناسایی موانع و چالش‌های مؤثر بر توسعه آن می‌باشد. تحقیقات مختلفی جهت شناسایی چالش‌های موجود در ورزش همگانی (به عنوان نمونه، آصفی و قنبرپورنصرتی، ۱۳۹۷؛ آفرینش خاکی، مظفری و تندنویس، ۱۳۸۴؛ حسینی و همکاران، ۱۳۹۷؛ رحیمی، خیامیان، قهرمان تبریزی و شریفیان، ۱۳۹۶؛ شعبانی و خواجه، ۱۳۹۵؛ شعبانی، غفوری و هنری، ۱۳۹۳؛ غفرانی، گودرزی، سجادی، فراهانی و مقرنسی، ۱۳۸۸)، ورزش قهرمانی و حرفه‌ای (به عنوان مثال، امیری، نیری، صفاری و دلبری راغب، ۱۳۹۲؛ پورکیانی، حمیدی، گودرزی و خبیری، ۱۳۹۶؛ حسینی، حمیدی، رجبی و سجادی، ۱۳۹۲؛ رضوی، فیروزی و فرزنان، ۱۳۹۱؛ سواد، همتی نژاد، قلی‌زاده و گوهررستمی، ۱۳۹۶؛ سیف‌پناهی شعبانی و خطیبی، ۱۳۹۶؛ شعبانی و خواجه، ۱۳۹۵؛ کشاورز، فراهانی، موسوی جهرمی و فرازیانی، ۱۳۹۵؛ نظری، رضوی، حسینی و رئیس، ۱۳۹۳؛ نوفرستی، غفرانی و صابری، ۱۳۹۶)، ورزش بانوان (به عنوان نمونه، اسلامی مرزنکلاته، موسوی و خوش‌فر، ۱۳۹۳؛ خسروی‌زاده، الهی، بهرامی، حقدادی و نستوهی، ۱۳۹۶؛ زردشتیان، حسینی و کریمی، ۱۳۹۵؛ صادقی پور و همکاران، ۱۳۹۴) و ورزش تربیتی (به عنوان نمونه، افضل‌پور، زرنگ و خوشبخت، ۱۳۸۴؛ رحیمی و همکاران، ۱۳۹۶؛ شعبانی، رضایی صوفی و فراهانی، ۱۳۹۳؛ محمدی، کلاته‌سیفری، فرزنان و رضوی، ۱۳۹۶) در کشورمان انجام شده است؛ اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که تاکنون تحقیقی در مورد چالش‌های پیش روی توسعه ورزش استان یزد صورت نگرفته است. لذا، تحقیق حاضر بر آن است تا این شکاف علمی را پر نماید.

این پژوهش به دنبال یافتن پاسخ به پرسش‌های زیر از دیدگاه افراد مطلع از وضعیت موجود می‌باشد:

- چه چالش‌هایی پیش روی توسعه ورزش همگانی در استان یزد وجود دارند؟
- چه چالش‌هایی پیش روی توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای در استان یزد وجود دارند؟
- چه چالش‌هایی پیش روی توسعه ورزش بانوان در استان یزد وجود دارند؟
- چه چالش‌هایی پیش روی توسعه ورزش تربیتی در استان یزد وجود دارند؟

در مجموع، سیاست‌گذاری و به‌کارگیری راهبردهای بلندمدت برای توسعه ورزش استان یزد با شناخت چالش‌های پیش روی توسعه ورزش در حوزه‌های مختلف آن مؤثرتر و آسان‌تر می‌گردد. همچنین، شناخت چالش‌ها می‌تواند منجر به اولویت‌بندی دقیق‌تر برنامه‌های راهبردی اداره کل ورزش و جوانان استان شود. امید

می‌رود یافته‌های پژوهش حاضر در تدوین سند توسعه ورزش و برنامه‌ریزی برای آینده ورزش استان یزد و در سطح کلان‌تر یعنی توسعه ورزش ملی به کار آید.

روش‌شناسی پژوهش

بررسی‌های اولیه به منظور جمع‌آوری داده‌های تحقیق بیان‌گر این بود که مطلع‌ترین و به‌روزترین افراد برای کسب اطلاعات در حوزه‌های ورزش همگانی، ورزش قهرمانی و حرفه‌ای و ورزش بانوان رؤسا، معاونان و کارشناسان اداره‌های ورزش و جوانان شهرستان‌های استان یزد و در ورزش تربیتی مسئولان بخش تربیت بدنی و همکارانشان در اداره‌های آموزش و پرورش شهرستان‌های استان یزد (۷۰ نفر) می‌باشند. با آن که تلاش محقق بر این بود که از تمام افراد مذکور به عنوان نمونه آماری برای کسب اطلاعات استفاده نماید، اما در نهایت ۵۳ نفر در پژوهش شرکت نمودند. چالش‌های موجود در ورزش استان یزد از طریق انجام ۵۳ مصاحبه دو مرحله‌ای حضوری (رو-در-رو)^۱ به ترتیب شامل مصاحبه غیرساختارمند (عمیق)^۲ و سپس مصاحبه ساختارمند^۳ (رجوع شود به ساندرز، لویز و ترنهییل^۴، ۲۰۱۶) با گروه نمونه فوق دست آمده است. روند جمع‌آوری اطلاعات به ترتیب زیر می‌باشد: قبل از انجام مصاحبه‌ها، یک فرم چک‌لیست شامل چالش‌های احتمالی مختلف به عنوان پرسشنامه حضوری (رو-در-رو)^۵ (رجوع شود به ساندرز و همکاران، ۲۰۱۶) طی مراحل چندگانه آماده گردید: الف) مرور پیشینه تحقیق و شناسایی چالش‌های احتمالی؛ ب) مصاحبه با ۲۰ نفر از افراد خبره و آگاه و ویرایش چالش‌های احتمالی؛ ج) نظرخواهی از پنج نفر از اساتید متخصص روش تحقیق در مدیریت ورزشی. در هر مرحله تغییراتی در فرم چک‌لیست یادشده رخ داد. در نهایت ۱۳۲ چالش احتمالی (ورزش همگانی ۳۱، ورزش قهرمانی و حرفه‌ای ۳۷، ورزش بانوان ۳۲ و ورزش تربیتی ۳۲ چالش) برای چهار حوزه ورزش استان در نظر گرفته شد. نمونه‌هایی از چالش‌های احتمالی در حوزه‌های مختلف ورزشی عبارت بودند از: «کمبود بودجه ورزش همگانی»، «عدم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و حامیان مالی در ورزش قهرمانی و حرفه‌ای»، «کافی نبودن امکانات و تجهیزات در ورزش بانوان» و «کمبود سرانه ورزشی دانش‌آموزی». سپس، مصاحبه‌های غیرساختارمند (عمیق) با نمونه تحقیق انجام پذیرفت. در ابتدای جلسات مصاحبه محقق معرفی می‌شد و اهداف و اهمیت طرح پژوهشی تبیین می‌گشت. در جلسات مصاحبه، از افراد خواسته می‌شد تا هرگونه چالش موجود در حوزه ورزش موردنظر را بیان کنند. مصاحبه‌ها توسط محقق ضبط و موارد یادداشت‌برداری می‌شد. پس از پایان یافتن مصاحبه‌های غیرساختارمند، مصاحبه‌های ساختارمند شروع می‌شد که طی آن چالش‌های احتمالی قید شده در فرم چک‌لیست فوق برای مصاحبه‌شوندگان بیان می‌شد و آن‌ها نظر خود را در مورد میزان چالش‌ها (از خیلی کم تا خیلی زیاد) منعکس می‌نمودند. استفاده از این روش

1. Face-to-Face
2. Unstructured (In-depth) Interview
3. Structured Interview
4. Saunders, Lewis & Thornhill
5. Face-to-Face Questionnaire

نه تنها باعث تکمیل اطلاعات بخش اول مصاحبه و افزایش اعتبار نتایج استنباط شده از آن می‌شد، بلکه کمک می‌نمود تا چنان چه چالشی از دید مصاحبه‌شوندگان دور مانده است یادآوری گردد. روش تحلیل اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌ها، روش تحلیل محتوا بود. این روش دربرگیرنده روش‌های سیستماتیک به منظور توصیف محتوای یک متن و طبقه‌بندی اطلاعات کیفی می‌باشد.

الگوی تحقیق حاضر بر اساس مدل‌های پژوهشی تک-روشی و آمیخته^۱ ارائه شده توسط جانسون و آنونگبوزی^۲ (۲۰۰۴) می‌باشد. لازم به یادآوری است که با در نظر گرفتن ماتریس طرح تحقیق آمیخته^۳ ارائه شده توسط محققان، دو بخش انجام مصاحبه و تکمیل پرسشنامه حضوری پژوهش حاضر به صورت هم‌زمان^۴ بود. بخش اصلی و عمده پژوهش^۵ بخش مصاحبه عمیق بود و بخش تکمیل پرسشنامه حضوری به منظور تکمیل اطلاعات بخش اول مصاحبه و افزایش اعتبار نتایج استنباط شده از آن استفاده گردید. به تعبیر دیگر، هدف اصلی محقق از انجام چنین روشی این بوده است که نتایج حاصل از مصاحبه‌های غیرساختارمند با چالش‌هایی که از دیدگاه نمونه تحقیق در پرسشنامه یاد شده در سطح متوسط، زیاد و خیلی زیاد قرار داشته‌اند، تطبیق داده شوند و نتیجه‌گیری دقیق‌تری حاصل گردد.

بررسی‌های گسترده نشان می‌دهد که اغلب مطالعات انجام شده در زمینه موضوع پژوهش حاضر در کشور به صورت کمی و تکمیل پرسشنامه می‌باشند و گاهی هم به صورت کیفی و انجام مصاحبه صرف هستند. لذا، از نظر روش‌شناسی تحقیق روش به کار برده شده در این پژوهش روش خاصی است که می‌تواند نتایج دقیق‌تر و مستدل‌تری را ارائه دهد. از آنجا که تحقیق حاضر از آزمودنی‌های انسانی استفاده کرده است، توجه به مسائل اخلاقی نظیر عدم آسیب جسمی، عاطفی و روان‌شناختی به مصاحبه‌شوندگان و حفظ اسرار آن‌ها و داشتن حق انصراف از ادامه شرکت در تحقیق (برویس و ری-بلیس^۶، ۲۰۰۸؛ ساندرز و همکاران، ۲۰۰۷؛ ون دونتر^۷، ۲۰۰۹) در هر مرحله از پژوهش مد نظر بوده است.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱ وضعیت‌های جنسیت، سابقه خدمت و تحصیلی شرکت‌کنندگان در این طرح پژوهشی را نشان می‌دهد. همه آن‌ها نه تنها اشراف کاملی به وضعیت موجود در حوزه‌های ورزشی پژوهش حاضر را داشتند، بلکه اطلاعات شان نیز به‌روز و موثق بود. همچنین، از آنجا که تحقیق حاضر از اولویت‌های پژوهشی اداره کل ورزش و جوانان استان یزد بوده است، انتخاب جامعه و نمونه تحقیق در راستا و متناسب با سیاست‌های سازمان و شرایط تحقیق یاد شده می‌باشد.

1. Monomethod and Mixed-model Designs

2. Johnson & Onwuegbuzie

3. Mixed-method Design Matrix

4. Concurrent

5. Dominant Status

6. Brewis & Wray-Bliss

7. Van Deventer

جدول ۱: ویژگی‌های توصیفی افراد مصاحبه‌شونده

متغیر	گروه‌بندی	حوزه تربیتی		حوزه‌های دیگر	
		درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
جنسیت	مرد	۱۵	۸۳	۲۱	۶۰
	زن	۳	۱۷	۱۴	۴۰
سابقه خدمت	سال ۵ کمتر از	۱	۰/۰۶	۸	۰/۲۳
	سال ۵ تا ۱۰	۶	۰/۳۳	۱۰	۰/۲۸
	سال ۱۱ تا ۱۵	-	۰	۵	۰/۱۴
	سال ۱۶ تا ۲۰	۳	۰/۱۷	۷	۰/۲
	سال ۲۱ تا ۲۵	۶	۰/۳۳	۳	۰/۰۹
	بیش از ۲۵ سال	۲	۰/۱۱	۲	۰/۰۶
مدرک تحصیلی	دیپلم	-	۰	۳	۰/۰۹
	کاردانی	-	۰	۱	۰/۰۳
	کارشناسی	۸	۰/۴۴	۱۲	۰/۳۴
	دانشجوی کارشناسی ارشد	۲	۰/۱۱	۵	۰/۱۴
	کارشناسی ارشد	۷	۰/۳۹	۱۳	۰/۳۷
	دانشجوی دکتری	۱	۰/۰۶	۱	۰/۰۳

همان‌طور که اشاره گردید، از ۵۳ نمونه آماری خواسته شد تا تمام چالش‌های موجود در حوزه ورزش مورد نظر خود را بیان کنند و مصاحبه‌کننده تمام موارد را ضبط و یادداشت برداری می‌کرد. سپس، پرسشنامه‌ای حضوری ارائه گردید تا چالش‌های مختلف احتمالی درجه‌بندی گردند. باید گفت چالش‌هایی که در این بخش از مقاله بیان شده‌اند، حاصل تحلیل و تجمیع هر دو بخش مصاحبه‌های غیرساختارمند و مصاحبه‌های ساختارمند می‌باشند.

جدول ۲ نشان می‌دهد که چالش‌های توسعه ورزش همگانی در استان یزد می‌تواند به پنج گروه کلی شامل چالش‌های منابع مالی، فرهنگی- اجتماعی، منابع انسانی، حمایتی و ورزش گروه‌های خاص تقسیم شود:

جدول ۲: چالش های توسعه ورزش همگانی

نوع چالش	موارد چالشی
منابع مالی	کمبود بودجه و اعتبار
	کمبود زیرساخت ها و امکانات
	مشکلات اقتصادی موجود در جامعه
	غیراستاندارد و غیرایمن بودن فضاها و تجهیزات ورزشی
فرهنگی - اجتماعی	تغییر سبک زندگی مردم به سمت کم تحرکی
	استفاده زیاد از فناوری های جدید نظیر اینترنت و موبایل
	ضعف فرهنگی افراد جامعه و نداشتن باور راسخ به اهمیت تحرک
منابع انسانی	کمبود نیروی کارآمد و متخصص تربیت بدنی
	کمبود نیروی اداری در ادارات ورزش و جوانان
حمایتی	نگرش ها و حساسیت های خاص و سخت گیرانه
	عدم تمایل سرمایه گذاری بخش خصوصی و حامی مالی
	حمایت ناکافی مادی و معنوی و کم توجهی مسئولان و مدیران شهرستان، شهرداری ها و خیران
ورزش گروه های خاص	کم توجهی به ورزش معلولان
	کم توجهی به ورزش کارگران
	کم توجهی به ورزش بیماران خاص
	کم توجهی به ورزش افراد کم درآمد
	کم توجهی به ورزش افراد سالمند و بازنشسته

چالش های موجود حوزه ورزش همگانی در استان یزد مرتبط با بخش های مختلف جامعه است. به عنوان مثال، ادارات ورزش و جوانان با چالش هایی نظیر کمبود بودجه و زیرساخت ها، کمبود نیروی کارآمد و متخصص تربیت بدنی و نیروی انسانی در ادارات، حمایت ناکافی مسئولان شهری و وجود نگرش ها و حساسیت های خاص و سخت گیرانه رو به رو هستند. از طرفی، شرکت های خصوصی تمایلی به سرمایه گذاری در این زمینه ندارند. همچنین، مشکلات اقتصادی، ضعف فرهنگی، استفاده زیاد از فناوری های جدید و کم تحرک شدن افراد شرکت آحاد جامعه در ورزش همگانی را تحت تأثیر قرار داده است. نکته قابل توجه پایانی در این زمینه، چالش توجه به ورزش گروه های مختلف و خاص جامعه نظیر کارگران و افراد کم درآمد، سالمند و معلول می باشد که باید در این زمینه اقدامات جدی صورت پذیرد.

چالش های توسعه ورزش قهرمانی و حرفه ای در استان یزد در مجموع به شش گروه کلی قابل تقسیم هستند: منابع مالی، حمایتی، استعدادیابی، منابع انسانی، ناداوری و بی عدالتی و برنامه ریزی (جدول ۳).

جدول ۳: چالش‌های توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای

نوع چالش	موارد چالشی
منابع مالی	کمبود بودجه و اعتبار
	کمبود زیرساخت‌ها و امکانات
	عدم اختصاص بودجه ویژه برای مسابقات ورزشی
	غیراستاندارد و غیرایمن بودن فضاها و تجهیزات ورزشی
	ضعف توانایی هیئت‌ها و باشگاه‌های خصوصی جهت فعالیت در سطح قهرمانی
	نا توانی در تشویق و حمایت ورزشکاران دارای مقام‌های ملی و افراد علاقه‌مند به این حوزه ورزش
حمایتی	کم‌توجهی خانواده‌ها به ورزش قهرمانی فرزندان
	عدم وجود کانون هواداران رشته‌های مختلف ورزشی
	فقدان نظام جامع حمایت از ورزشکاران و مربیان نخبه
	عدم حمایت از بخش خصوصی و خیران سرمایه‌گذار در ورزش
	ضعف حمایت مالی و معنوی دولت و مسئولان از ورزش قهرمانی
	عدم تمایل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، حامی مالی و خیران در ورزش
	ضعف حمایت بیمه‌ای و اشتغال ورزشکاران، قهرمانان و استعداد‌های ورزشی
استعدادیابی	به‌روز نبودن دانش مربیان
	ضعف استعدادیابی ورزشی
	عدم حمایت از استعداد‌های ورزشی
	گسترده نبودن مراکز استعدادیابی در استان
منابع انسانی	فقدان الگوی موفق قهرمان
	وجود مدیران سیاسی و غیرورزشی
	کمبود استعداد‌های ورزشی در سطح قهرمانی
	انگیزه پایین ورزشکاران جهت فعالیت در سطح قهرمانی
	کمبود نیروی کارآمد و متخصص تربیت بدنی (اعم از مربی و داور)
	فقدان طرحی ساختارمند و علمی برای اجرای استعدادیابی ورزشی
	اطلاع‌رسانی دیر هنگام به منظور آماده‌سازی و اعزام تیم‌ها
ناداوری و بی‌عدالتی	ناداوری در برخی مسابقات در سطح شهرستان، استان و ملی
	وجود تبعیض و اعمال نفوذ در حمایت از برخی رشته‌های ورزشی و ورزشکاران
برنامه‌ریزی	فقدان برنامه‌ریزی بلندمدت و جامع
	کم‌توجهی به ورزش مدارس به عنوان پایه ورزش قهرمانی
	نداشتن برنامه به منظور استفاده از پژوهش‌های علمی و ظرفیت‌های دانشگاهی و مراکز آموزش عالی

همانند حوزه ورزش همگانی، چالش‌های قابل تأملی در حوزه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای وجود دارد که به بخش‌های مختلف مربوط می‌گردد. به عنوان نمونه، ادارات یاد شده از نامناسب بودن اعتبارات و امکانات، غیراستاندارد بودن فضاها و تجهیزات، گسترده نبودن مراکز استعدادیابی و فقدان طرح مدون در این زمینه، کمبود نیروی کارآمد و متخصص و فقدان برنامه‌ریزی بلندمدت رنج می‌برند. در این میان، وجود برخی مشکلات مدیریتی نظیر حضور مدیران سیاسی، ضعف توانایی هیئت‌ها و باشگاه‌های خصوصی، ضعف حمایت مالی و معنوی دولت و مسئولان از ورزش قهرمانی و ناداوری‌ها و تبعیض‌ها شرایط را سخت‌تر می‌نماید. البته، با مرتفع شدن چالش‌هایی مانند عدم حمایت از بخش خصوصی و خیران سرمایه‌گذار در ورزش، ضعف حمایت بیمه‌ای و اشتغال ورزشکاران، به‌روز نمودن دانش مربیان و انگیزه پایین ورزشکاران جهت فعالیت در سطح قهرمانی می‌شود تا حدودی این چالش را تعدیل نمود.

چالش‌هایی نظیر منابع مالی، منابع انسانی و فرهنگی - اجتماعی دامن‌گیر ورزش بانوان نیز می‌باشند. در جدول ۴ موارد چالشی در این حوزه ارائه شده است:

جدول ۴: چالش‌های توسعه ورزش بانوان

نوع چالش	موارد چالشی
منابع مالی	کمبود بودجه و اعتبار
	نبود حامی مالی و سرمایه‌گذار خصوصی
	فقدان سالن ورزشی اختصاصی بانوان
	کمبود زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات ورزشی
فرهنگی - اجتماعی	تغییر سبک زندگی مردم به سمت کم‌تحرکی
	استفاده زیاد از فناوری‌های جدید نظیر اینترنت و موبایل
	ضعف فرهنگی بانوان و نداشتن باور راسخ به اهمیت تحرک
	نگرش‌ها و حساسیت‌های خاص و سخت‌گیرانه در مورد ورزش بانوان
منابع انسانی	کمبود نیروی کارآمد و متخصص تربیت بدنی (اعم از مربی و داور)

اگر چه طبق جدول فوق در حوزه ورزش بانوان نسبت به حوزه‌های ورزشی قبلی چالش کمتری دیده می‌شود، ولی موارد شناسایی شده قابل توجه می‌باشد. همانند حوزه‌های ورزش همگانی و قهرمانی و حرفه‌ای، مهم‌ترین مشکل در بخش منابع مالی است که بی‌تردید زیرساخت‌ها و امکانات را تحت تأثیر قرار می‌دهد - البته حضور حامی مالی و سرمایه‌گذار خصوصی می‌توانست در این زمینه گره‌گشا باشد. همچنین برخی چالش‌ها نظیر نداشتن باور راسخ به اهمیت تحرک، استفاده زیاد از فناوری‌های جدید و تغییر سبک زندگی بانوان مربوط به خود بانوان می‌باشد که نیاز به فرهنگ‌سازی بیشتر برای شرکت در فعالیت‌های بدنی را نمایان می‌سازد.

علیرغم اهمیت ورزش تربیتی، چالش‌های قابل تأملی این حوزه از ورزش استان را تحت تأثیر قرار داده است. این چالش‌ها به سه قسمت کلی تقسیم می‌شوند: منابع مالی، منابع انسانی و فرهنگی - اجتماعی (جدول ۵).

جدول ۵: چالش‌های توسعه ورزش تربیتی

نوع چالش	موارد چالشی
منابع مالی	سراغه پایین ورزشی مدارس
	عدم تکمیل برخی طرح‌های ورزشی در مدارس
	اجرایی نبودن برخی طرح‌های ورزشی وزارتی
	ناتوانی در حمایت مالی هیئت‌های ورزشی مدارس
	غیراستاندارد و غیرایمن بودن فضاها و تجهیزات ورزشی
	کمبود زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات ورزشی دانش‌آموزی
	کمبود معلم متخصص تربیت بدنی
منابع انسانی	دانش پایین و به‌روز نبودن معلمان
	کمبود نیروی اداری در واحدهای تربیت بدنی ادارات آموزش و پرورش
	کمبود کلاس‌های ضمن خدمت و همایش‌های علمی برای معلمان تربیت بدنی
	مشغله خیلی زیاد مسئولان این واحدها در ادارات به دلیل وظایف شغلی سه‌گانه تربیت بدنی، بهداشت و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی
	کاهش علاقه دانش‌آموزان به فعالیت‌های ورزشی
فرهنگی - اجتماعی	تغییر سبک زندگی دانش‌آموزان به سمت کم‌ تحرکی
	تأکید زیاد مسئولان و خانواده‌ها بر اموری نظیر امور تحصیلی دانش‌آموزان نسبت به تأکید بر انجام فعالیت بدنی و ورزش

چالش‌های حوزه ورزش تربیتی نیز مانند حوزه‌های قبلی دارای ابعاد مختلفی می‌باشد. ادارات آموزش و پرورش تحت تأثیر مشکلاتی نظیر اعتبارات ناکافی، نامناسب بودن فضاها و تجهیزات ورزشی، ناتمام ماندن برخی پروژه‌های ورزشی، اجرایی نبودن برخی طرح‌های ورزشی وزارتی و ناتوانی در حمایت مالی هیئت‌های ورزشی مدارس می‌باشند. همچنین، مشکلات عدیده‌ای در مورد منابع انسانی خود که مهم‌ترین منابع آن سازمان‌ها هستند، دارند. از طرف دیگر، کم‌ تحرک شدن دانش‌آموزان و کاهش علاقه آن‌ها به فعالیت‌های ورزشی و تأکید مسئولان و خانواده‌ها بر اموری نظیر امور تحصیلی دانش‌آموزان مشکلات موجود را حادتر نموده است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام تحقیق حاضر، بررسی چالش‌های پیش روی توسعه ورزش استان یزد در حوزه‌های ورزش همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای، بانوان و تربیتی در استان یزد می‌باشد. اطلاعات مورد نیاز از طریق مصاحبه‌های

عمیق با رؤسا، معاونان و کارشناسان اداره‌های ورزش و جوانان شهرستان‌های استان یزد و مسئولان بخش تربیت بدنی و همکاران شان در اداره‌های آموزش و پرورش شهرستان‌های استان یزد و همچنین تکمیل یک پرسشنامه حضوری شامل چک لیست چالش‌های احتمالی مختلف طی جلسات مصاحبه به دست آمده است. نتایج کلی این طرح پژوهشی بیانگر این است که منابع مالی، مسائل فرهنگی - اجتماعی، منابع انسانی، مسائل حمایتی، ورزش گروه‌های خاص، استعدادیابی، ناداوری و بی‌عدالتی و برنامه‌ریزی چالش‌های اصلی و کلی توسعه ورزش در استان یزد می‌باشند. چالش‌های مرتبط با منابع مالی و در واقع مشکل بودجه و اعتبار مسئله‌ای است که همواره در سازمان‌های ورزشی وجود داشته است. لذا، جای تعجب نیست که یافته‌های این قسمت از تحقیق حاضر با نتایج دیگر مطالعات انجام شده توسط محققانی نظیر جواد پور، قویدل سرکندی و سمیع نیا (۱۳۹۲)، رضوی، نیازی و برومندولق (۱۳۹۳)، سواری و همکاران (۱۳۹۴)، شعبانی و خواجه (۱۳۹۵) و عراقی و کاشف (۱۳۹۳) همخوانی دارد. نه تنها مشکلات اقتصادی جامعه می‌تواند بر وضعیت موجود اثر منفی بگذارد (شعبانی و همکاران، ۱۳۹۰)، بلکه کمبود امکانات و هزینه‌های استفاده از آن‌ها نیز می‌تواند تأثیری زیادی بر انگیزه افراد در پرداختن به ورزش داشته باشد.

به اعتقاد سوادی و همکاران (۱۳۹۶) برای همگانی شدن ورزش حمایت عوامل محیطی، مداخله مثبت عوامل مدیریتی، بسترسازی منابع و عوامل رفتاری ضروری است. سیدعامری و بردی محمدآلق (۱۳۹۱) طی تحقیقی در ارومیه نتیجه گرفتند که شهروندان به دلایلی نظیر مشغله زیاد، گرانی شهریه‌های سالن‌های ورزشی، کمبود پایگاه‌های ورزش صبحگاهی و نبود امکانات لازم در ورزش‌های همگانی شرکت نمی‌کنند. شعبانی و خواجه (۱۳۹۵) نیز بیان می‌کنند که سلامت جامعه، رسانه‌ها، فضاها، فضاهای طبیعی، کم‌هزینه بودن، توسعه هیئت‌های ورزش همگانی، اینترنت، دانش‌آموختگان رشته تربیت بدنی، تعالیم دینی و تأکید بر رایگان بودن ورزش به ترتیب از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر توسعه ورزش همگانی کشور می‌باشند.

همچنین، افزایش تأسیسات و سالن‌های مختص ژیمناستیک و تجهیز کامل سالن‌ها به امکانات تخصصی و کمک آموزشی ژیمناستیک عواملی هستند که به عنوان راهکار توسعه ورزش ژیمناستیک در سطح قهرمانی نام برده شده‌اند (تندنویس و قاسمی، ۱۳۸۶). هر چند موانعی نظیر عدم وجود اعتقاد به بازاریابی ورزشی در بین مدیران عالی‌رتبه بخش صنعت به عنوان یک منبع درآمد، عدم توجه ویژه به ورزش در کنار سایر بخش‌های صنعتی، عدم هم‌سویی سرمایه‌گذاری در ورزش با سیاست‌های توسعه‌ای کشور، عدم وجود قوانین اقتصادی مناسب جهت تشویق سرمایه‌گذاران بخش صنعتی در سرمایه‌گذاری در ورزش و عدم امکان تشخیص دقیق میزان سود بازاریابی ورزشی برای سرمایه‌گذاران در این راه وجود دارد (سلیمی، سلطان حسینی و نادریان جهرمی، ۱۳۹۴)، اما یکی از راهکارهای تأمین منابع مالی استفاده از اقدامات بازاریابی در ورزش است که باید مورد توجه مسئولان قرار گیرد.

یکی دیگر از چالش‌های مهم در عرصه ورزش چالش‌های فرهنگی - اجتماعی هستند. وارد کردن یک پدیده در فرهنگ مردم کاری زمان‌بر و پیچیده است که عزم تمام مسئولان و همچنین رسانه‌ها را می‌طلبد. اشاره شد که متأسفانه ضعف فرهنگی پیرامون اهمیت انجام فعالیت بدنی و ورزش در جامعه وجود دارد. از طرف دیگر،

ظهور فناوری‌های جدید نظیر اینترنت و موبایل افراد جامعه را به خود مشغول ساخته است. چالش‌های یاد شده توسط دیگر محققان نظیر رضوی و همکاران (۱۳۹۳)، شعبانی و همکاران (۱۳۹۰) و شعبانی و همکاران (۱۳۹۳) نیز گزارش شده است. همچنین، طی مطالعه‌ای در شهرستان ارومیه مسائل فرهنگی و مشکلات اجتماعی به عنوان موانع توسعه ورزش همگانی شناخته شده‌اند (سیدعامری و بردی محمدآلق، ۱۳۹۱). یکی از راهکارهای تشویق افراد به شرکت در ورزش‌ها می‌تواند افزایش اماکن ورزشی باشد، چرا که نتایج مطالعه‌ای نشان می‌دهد که افزایش اماکن ورزشی موجب افزایش گرایش اهالی منطقه به تماشای مسابقات و شرکت در ورزش‌ها، افزایش شادابی و نشاط افراد و همچنین ارتقای همکاری‌های جمعی و ورزشی می‌گردد (سلطان حسینی، سلیمی، سلیمی و لطفی، ۱۳۹۲).

منابع انسانی، مهم‌ترین منبع هر سازمانی هستند. از منظر تحقیق حاضر این منابع می‌توانند شامل نیروهای متخصص تربیت بدنی اعم از مربیان و داوران ورزشی، معلمان تربیت بدنی شاغل در آموزش و پرورش، مسئولان و نیروهای اداری ادارات ورزش و جوانان و آموزش و پرورش و در مجموع تمام افراد درگیر در امر ورزش استان باشند. هر یک از این گروه‌ها می‌توانند نقش مهمی در توسعه ورزش داشته باشند. کمبود نیروی متخصص تربیت بدنی مهم‌ترین چالش بیان شده توسط افراد بود که با یافته‌های جوادی پور و همکاران (۱۳۹۲) و شعبانی و همکاران (۱۳۹۰) همخوانی دارد. همچنین، نتیجه‌گیری شده است که ارتقای سطح دانش علمی و فنی مربیان و کنترل و نظارت بر فعالیت مربیان از راهکارهای توسعه ورزش ژیمناستیک در سطح قهرمانی هستند (تندنویس و قاسمی، ۱۳۸۶).

علاوه بر این، حمایت مدیران و مسئولان ادارات و شهرداری‌های شهرستان، خانواده‌ها، بخش خصوصی، حامیان مالی و خیران ورزشی می‌تواند نقش اساسی در رونق و توسعه ورزش‌های چهارگانه داشته باشد. با این حال، یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که ورزش استان به خصوص ورزش همگانی و ورزش قهرمانی و حرفه‌ای نیاز به حمایت بیشتری دارند. در راستای نتایج این تحقیق، سیف‌پناهی شعبانی و خطیبی (۱۳۹۶) نیز معتقدند که چالش‌های مهم موجود پیشرفت والیبال ایران در سطح قهرمانی، ضعف حمایت‌های مالی و معنوی از مربیان و قهرمانان ملی می‌باشد.

در این زمینه، حمایت رسانه‌ها و تبلیغات مناسب نیز می‌تواند مهم باشد، چرا که عدم آگاهی از اثرات ورزش می‌تواند از موانع توسعه ورزش باشد (سیدعامری و بردی محمدآلق، ۱۳۹۱). فیروزی، رضوی و فرزاد (۱۳۹۱) حمایت رسانه‌ها را از چالش‌های رشته‌های مدال آور دوومیدانی، قایقرانی و شنای ایران می‌دانند. نقش رسانه بر آگاه‌سازی از فوائد ورزش همگانی بر ابعاد سلامت جسمی و سلامت روانی، آموزش درباره ورزش همگانی، اطلاع‌رسانی در مورد مکان‌های مناسب ورزش همگانی، تغییر نگرش مثبت و ایجاد نگرش مثبت بانوان کرمانشاهی به ورزش همگانی توسط زردشتیان و همکاران (۱۳۹۵) مطلوب گزارش شده است. همچنین، تحقیق کلاته‌سیفری و فریدونی (۱۳۹۶) بیان‌گر این است که فعالیت‌های رسانه‌های جمعی و ابعاد آن بر گرایش به ورزش همگانی در شهر تهران مؤثر است.

حمایت مالی شرکت‌های خصوصی در ورزش به خصوص در ورزش قهرمانی، از اهمیت بالایی برخوردار

است. هر چند موانعی از قبیل موانع اقتصادی و زیرمجموعه‌های آن یعنی دست نیافتن به بازار جدید و عدم استحکام بیشتر ارتباط بین شرکت‌ها و مشتریان فعلی (سلیمی، سلطان حسینی و نصرافهانی، ۱۳۹۲)، مدیریتی، مالی و اقتصادی، بازاریابی، رسانه‌ای و تبلیغاتی، سیاسی، حمایتی و تشویقی، فرهنگی و اجتماعی و حقوقی و قانونی (کشاورز و همکاران، ۱۳۹۵) و مدیریت ورزشی، تبلیغاتی، قانونی- دولتی و بسترسازی حرفه‌ای (سیدباقری و شریفیان، ۱۳۹۶) وجود دارد، اما از طریق توجه به شرکت‌های خصوصی می‌توان حمایت‌های مناسبی از ورزش در حوزه‌های مختلف فراهم نمود.

علاوه بر این، در هر جامعه‌ای گروه‌های خاصی وجود دارند که گهگاه تعداد آن‌ها زیاد نیست، ولی توجه به آن‌ها به دلیل شرایط خاصی که دارند حائز اهمیت است. کم‌توجهی به ورزش برخی از این گروه‌ها نظیر افراد سالمند و بازنشسته، معلولان، کارگران، بیماران خاص و افراد کم‌درآمد در این پژوهش قابل توجه بوده است. البته، چنین کم‌توجهی مختص به نتایج تحقیق حاضر نیست، بلکه دیگر مطالعات نظیر شعبانی و همکاران (۱۳۹۰) و شعبانی و همکاران (۱۳۹۳) نیز یافته‌هایی در این راستا گزارش کرده‌اند.

با اهمیت‌ترین نقطه قوت ورزش قهرمانی کشور، وجود استعدادهای بالقوه در برخی از رشته‌های انفرادی می‌باشد (رضایی صوفی و شعبانی، ۱۳۹۶). در ورزش قهرمانی و حرفه‌ای استعدادیابی بسیار مهم است، زیرا اولیای امور نه تنها می‌توانند از طریق استعدادیابی صحیح و علمی در رسیدن به اهدافشان موفق‌تر باشند، بلکه از هدر رفتن هزینه‌ها و انرژی نیز جلوگیری خواهد شد. ورزش استان یزد برای تبدیل شدن به استان‌های موفق کشور در ورزش قهرمانی باید بر استعدادیابی ورزشکاران جوان سرمایه‌گذاری کند. در تأکید اهمیت این امر تحقیق انجام گرفته توسط تندنویس و قاسمی (۱۳۸۶) نشان می‌دهد که استعدادیابی نوآموزان به روش علمی و تخصصی راهکاری مهم برای توسعه ورزش ژیمناستیک قهرمانی است. به علاوه، ضعف استعدادیابی به عنوان یک مشکل در رشته‌های مدال‌آور دوومیدانی، فایقرانی و شنا گزارش شده است (فیروزی و همکاران، ۱۳۹۱). همچنین، شعبانی و خواجه (۱۳۹۵) عوامل مؤثر بر توسعه ورزش قهرمانی در کشور را چنین بر شمرده‌اند: تسهیلات و تجهیزات، رقابت‌ها، تحقیقات علمی و رسانه‌ها، استعدادیابی، امور مربوط به ورزشکار، ورزش همگانی، حمایت مالی، امور مربوط به مربی و ساختار ورزش. بروورس، سوتیریادو و دی بوسچر^۱ (۲۰۱۵) عواملی نظیر حمایت مالی، سازمان و ساختار منسجم، میزان مشارکت‌کنندگان در ورزش، کشف و پرورش استعدادها، حمایت از ورزشکاران در زمان فعالیت و بازنشستگی، برگزاری کلاس‌های آموزشی و مربیگری، فراهم کردن فرصت‌های رقابت، تسهیلات تمرینی و پژوهش‌های علمی را در ورزش قهرمانی و کسب موفقیت در میادین ورزشی بین‌المللی مؤثر می‌دانند.

همچنین، ناداوری و بی‌عدالتی در ورزش نیز مورد تأکید افراد مصاحبه‌شونده بوده است که شامل ناداوری در برخی مسابقات در سطح شهرستان، استان و ملی، وجود تبعیض و اعمال نفوذ در حمایت از برخی رشته‌های ورزشی و ورزشکاران و اطلاع‌رسانی دیر هنگام به منظور آماده‌سازی و اعزام تیم‌ها می‌گردد. هر گونه بی‌عدالتی در ورزش قهرمانی نه تنها فرصتی را از کسب افتخار برای استان و کشور سلب می‌کند، بلکه باعث ناکامی و

دلسردی استعدادها می‌گردد. این در حالی است که از اثرات توسعه ورزش بر بعد اجتماعی جهانی شدن کشور می‌تواند گسترش تحقق عدالت و امنیت اجتماعی باشد (حمزه‌لو، معین فرد و شوشی نسب، ۱۳۹۴). برای انجام هر اقدامی نیاز به برنامه می‌باشد. به تعبیر دیگر، در سایه برنامه‌ریزی دقیق و صحیح است که سازمان‌ها می‌توانند هدف را تعیین و راه‌های رسیدن به آن را ترسیم نمایند. با توجه به دیدگاه افراد نمونه تحقیق حاضر در این زمینه در استان چالش‌هایی درباره برنامه‌ها و برنامه‌ریزی‌ها وجود دارد که با نتایج مطالعات شعبانی و همکاران (۱۳۹۰) همخوانی دارد. فیروزی و همکاران (۱۳۹۱) نیز عدم وجود برنامه‌ریزی بلندمدت را از مشکلات رشته‌های مدال‌آور دوومیدانی، قایقرانی و شنای ایران بر می‌شمرند. همچنین، عدم وجود برنامه راهبردی به منظور توسعه ورزش قهرمانی فوتبال در استان سیستان و بلوچستان گزارش شده است (نوفروستی و همکاران، ۱۳۹۶). اگر چه در مورد ورزش تربیتی مطالعات محدودتری انجام پذیرفته است، اما نتایج تحقیق حاضر نیز در راستای پژوهش‌های انجام شده می‌باشد. به عنوان مثال، رحیمی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی نتیجه گرفتند که عوامل مؤثر بر توسعه ورزش همگانی در خوابگاه‌های دانشجویی پسران شامل عوامل ساختاری، زمان، مدیریتی، فردی و فرهنگی و در خوابگاه‌های دانشجویی دختران شامل عوامل ساختاری، مدیریتی، زمان، فرهنگی و فردی می‌گردد. همچنین، گزارش شده است که موانع توسعه ورزش همگانی دانشگاه به ترتیب اولویت عبارت‌اند از: موانع سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، موانع شناختی، موانع مالی، موانع آموزشی، موانع قانونی، موانع اطلاعاتی، موانع انسانی، موانع فردی و موانع زیرساختی (آصفی و اسدی دستجردی، ۱۳۹۵).

ورزش بانوان نیز از موضوعات مهم در توسعه ورزش کشور است. بر اساس این پژوهش، چالش‌هایی نظیر چالش‌های منابع مالی، منابع انسانی و فرهنگی - اجتماعی چالش‌هایی هستند که دامن‌گیر ورزش بانوان استان یزد می‌باشند. این یافته با تحقیق منظمی، علم و شتاب بوشهری (۱۳۹۰) همخوانی دارد که در آن عوامل مالی - امکاناتی، انسانی - تخصصی، ساختاری - مدیریتی و فرهنگی - اجتماعی بر توسعه تربیت بدنی و ورزش بانوان جمهوری اسلامی ایران شناخته شده‌اند. همچنین، شعبانی و همکاران (۱۳۹۰) بی‌توجهی به ورزش همگانی زنان را به عنوان چالش ورزش همگانی بیان می‌کنند. به علاوه، بررسی‌ها بیانگر این است که مربیان هیئت‌های ورزشی شهر اراک نیز با مشکلات مشابهی نظیر مسائل سازمانی، اماکن و تجهیزات ورزشی، ورزشکاران، شخصی، رسانه‌ها و دیگر مربیان مواجه هستند (خسروی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۶).

در پایان، با در نظر گرفتن یافته‌های تحقیق حاضر، پیشنهادهایی برای بهبود وضعیت ورزش استان یزد و همچنین پیشنهادهایی برای پژوهشگران علاقه‌مند به تحقیق در این زمینه ارائه می‌گردند. گفتنی است که از نظر نمونه‌های تحقیق، مهم‌ترین و عمومی‌ترین چالش موجود در حیطه‌های چهارگانه ورزشی استان یزد مشکلات مالی و متعاقب آن مسائل مربوط به زیرساخت‌ها و امکانات می‌باشد. برخی پیشنهادهای ارائه شده می‌تواند در کم‌رنگ کردن این چالش بزرگ مؤثر باشند:

- یکی از چالش‌های مهم، عدم تمایل به حمایت مالی و سرمایه‌گذاری در ورزش است. به تعبیر دیگر، عدم تمایل حضور بخش خصوصی، حامیان مالی و خیران برای سرمایه‌گذاری در ورزش مسئله قابل توجهی در اغلب شهرستان‌ها بوده است. در واقع، اگر بتوان این حمایت‌ها را دریافت کرد، چالش مالی تا حدود زیادی

تقلیل می‌یابد و در نتیجه تعاملی برد- برد روی می‌دهد.

● چالش دیگر ضعف تعامل و همکاری بین ادارات و سازمان‌های خدمت رسان به مردم نظیر ادارات ورزش و جوانان، آموزش و پرورش و شهرداری‌ها در زمینه امور ورزشی است. بدون شک هر یک از سازمان‌های مذکور و حتی دیگر نهادهای دولتی امکانات و تسهیلات مختلف ورزشی مرتبط با سازمان خود را در اختیار دارند که در زمان‌هایی از روز، هفته یا حتی سال نیاز کمتری به استفاده از آن‌ها احساس می‌شود. فراهم نمودن تفاهم‌نامه‌های همکاری در این زمینه می‌تواند فرصتی باشد تا هر یک از سازمان‌ها امکانات و تسهیلات ورزشی خود را در اختیار دیگر بخش‌ها قرار دهند و خود نیز از امکانات دیگر سازمان‌ها استفاده نمایند. این شرایط تا حدودی کمبودهای موجود در امکانات و زیرساخت‌ها را پوشش می‌دهد.

● عدم ارتباط مناسب بین دانشگاه‌ها و اداره ورزش و جوانان چالشی است که توسط افراد بیان گردیده است. اصولاً، در مباحث مدیریتی همواره بر این نکته اشاره می‌شود که اتخاذ تصمیمات علمی باعث جلوگیری از هدر رفتن منابع به خصوص منابع مالی می‌گردد. استفاده از نظرات فرهیختگان دانشگاهی - به‌ویژه متخصصان مدیریت ورزشی - در تصمیم‌گیری‌ها می‌تواند به استفاده بهینه از منابع موجود کمک نماید.

● فقدان برنامه‌ریزی بلندمدت و جامع در ورزش استان، کم‌توجهی به ورزش مدارس به عنوان پایه ورزش قهرمانی و نداشتن برنامه به منظور استفاده از پژوهش‌های علمی و ظرفیت‌های دانشگاهی چالش‌های دیگر ورزش هستند. بی‌تردید، داشتن یک برنامه مدون علمی و قابل اجرای ورزشی نیز می‌تواند در استفاده بهینه و کارآمد از منابع مالی موجود مؤثر باشد. بنابراین، داشتن برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت برای ورزش استان به منظور اثربخشی و کارایی بیشتر منابع موجود قابل توصیه است.

● یکی از چالش‌های اشاره شده در ورزش همگانی، کم‌توجهی شهرداری‌ها به ایجاد فضاهای ورزشی در هنگام توسعه شهرها به‌ویژه توسعه فضاهای سبز می‌باشد. توصیه می‌شود که توسعه شهرها تحت نظر یک کمیته هماهنگی متشکل از مسئولان شهرداری و ادارات ورزش و جوانان انجام پذیرد.

● درحالی‌که استعدادیابی یکی از مهم‌ترین بخش‌های ورزش قهرمانی است، به نظر می‌رسد که نقطه ضعف‌هایی در این زمینه در ورزش استان یزد وجود دارد. داشتن کمیته‌های تخصصی استعدادیابی، برگزاری دوره‌های آموزشی استعدادیابی و انتشار جزوات و بروشورهای علمی - آموزشی در زمینه استعدادیابی قابل توصیه است.

● درحالی‌که سالانه دانشجویان زیادی از دانشگاه‌های مختلف استان یزد و دیگر استان‌ها در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی فارغ‌التحصیل می‌شوند، کمبود نیروی متخصص و کارآمد تربیت بدنی از دیگر چالش‌های اشاره شده در این تحقیق است. نکته قابل تأمل این است که به اعتقاد مصاحبه‌شوندگان در این پژوهش، بخش قابل توجهی از این افراد دارای تخصص و کارآمدی کافی به منظور همکاری با ادارات ورزش و جوانان و یا حتی با آموزش و پرورش نیستند. چنین شرایطی می‌تواند ناشی از کیفیت پایین آموزشی در دانشگاه‌ها باشد یا این‌که افرادی در این رشته تحصیل کرده‌اند که انگیزه یا استعداد مطلوب را برای ادامه تحصیل در این رشته نداشته‌اند. در هر صورت، این نتایج می‌تواند بازخوردی به سیستم آموزشی

کشور باشد تا با دقت بیشتری به توسعه این رشته مهم دانشگاهی و پذیرش افراد در آن همت گمارد.

- چالش سیاسی شدن ورزش و سیاسی بودن انتخاب مدیران نیز مورد اشاره قرار گرفته اند. با توجه به اهمیت جایگاه مدیریت در هر سازمانی و تبعاتی که تصمیمات اتخاذ شده در سازمان‌ها دارند، پیشنهاد می‌گردد مدیرانی انتخاب شوند که نه تنها از تجربیات خوبی در این زمینه برخوردارند، بلکه نگاه خاص به خرد جمعی و دید علمی به مسائل اجرایی داشته باشند.

- به وجود چالش ضعف فرهنگی- اجتماعی در زمینه ورزش در میان آحاد جامعه پیش از این اشاره شد. ساختن ویژه برنامه‌هایی که اهمیت زندگی پرتحرک را تبلیغ نمایند و همچنین نحوه صحیح انجام فعالیت‌ها را آموزش دهد می‌تواند در توسعه ورزش استان راهگشا باشد.

- دبیرخانه شورای راهبردی وزارت ورزش و جوانان (۱۳۹۴) توسعه ورزش کشور را به هفت حوزه مختلف تقسیم می‌کند. چهار حوزه از این هفت مورد یعنی ورزش همگانی، ورزش قهرمانی و حرفه‌ای، ورزش بانوان و ورزش تربیتی در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفته است. پیشنهاد می‌شود سه حوزه باقی مانده شامل حوزه توسعه و نگهداری اماکن ورزشی استان، حوزه ورزش جانبازان و معلولان و حوزه فرهنگی، آموزش و پژوهش در ورزش در استان یزد نیز به صورت ویژه مطالعه گردند- هر چند تا حدودی این سه حوزه در این پژوهش به طریقی مدنظر قرار گرفته‌اند.

- در این پژوهش چالش‌های توسعه ورزش و دلایل عدم نبرداختن افراد جامعه به ورزش از دیدگاه مسئولان امور ورزش بررسی شده است. پیشنهاد می‌شود که تحقیقاتی در مورد دلایل عدم استقبال و کم‌انگیزی شرکت گروه‌های مختلف جامعه در فعالیت‌های بدنی و ورزش از دیدگاه خود آن‌ها انجام پذیرد، چرا که بخشی از آن می‌تواند به عوامل فردی مربوط باشد.

- یکی از ابعاد ورزش تربیتی می‌تواند ورزش دانشگاهی در نظر گرفته شود. لذا پیشنهاد می‌شود که در مورد چالش‌های موجود در این حیطه ورزشی نیز مطالعاتی صورت پذیرد.

- دلایل عدم تمایل برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، حامیان مالی و خیران در ورزش از طریق پژوهش‌های علمی بررسی گردد و در برطرف کردن موانع شناخته شده اهتمام لازم صورت پذیرد.

- مطالعه علمی دلایل و انگیزه‌های حمایت برخی بخش‌ها و افراد در حمایت مالی و سرمایه‌گذاری در ورزش و تمرکز بر این عوامل جهت ایجاد انگیزه در دیگر گروه‌ها می‌تواند راهگشا باشد.

- کمبود نیروی متخصص و کارآمد تربیت بدنی یکی از چالش‌های حوزه‌های مختلف بوده است. بررسی کمبود یا ناکارآمد بودن نیروی انسانی در این زمینه نیز می‌تواند راهگشا باشد.

منابع

- احسانی، محمد؛ امیری، مجتبی و قره‌خانی، حسن. (۱۳۹۲). «طراحی و تدوین نظام جامع ورزش حرفه‌ای کشور». مطالعات مدیریت ورزشی. ۱۷، صص ۱۲۵-۱۳۶.
- اسلامی مرزنکلاته، محمد مهدی؛ موسوی، سید جعفر و خوش‌فر، غلامرضا. (۱۳۹۳). «رابطه سرمایه اجتماعی و مشارکت زنان در فعالیت‌های ورزشی (مورد مطالعه: زنان شهر گرگان)». مدیریت سرمایه اجتماعی. ۱(۲)، صص ۱۳۹-۱۵۹.
- افضل‌پور، محمد اسماعیل؛ زرنگ، محمود و خوشبخت، جعفر. (۱۳۸۴). «ارزشیابی وضعیت اجرای درس تربیت بدنی در پایه‌های اول و دوم مدارس ابتدایی استان خراسان جنوبی». پژوهش در علوم ورزشی. ۵(۱۶)، صص ۱۰۷-۱۲۵.
- امیری، مجتبی؛ نیری، شهرزاد؛ صفاری، مرجان و دلبری‌راغب، فاطمه. (۱۳۹۲). «تبیین و اولویت‌بندی موانع فراروی خصوصی‌سازی و مشارکت بخش خصوصی در توسعه ورزش». مدیریت ورزشی. ۵(۴)، صص ۸۳-۱۰۶.
- آصفی، احمدعلی و اسدی دستجردی، حسن. (۱۳۹۵). «بررسی موانع توسعه ورزش همگانی در دانشگاه‌های دولتی شهر تهران و ارائه راهکارهای کاربردی توسعه آن». مدیریت ورزشی. ۸(۳۵)، صص ۸۲۳-۸۴۴.
- آصفی، احمدعلی و قنبرپور نصرتی، امیر. (۱۳۹۷). «مدل عوامل مؤثر در نهادینه کردن ورزش همگانی در ایران». پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۳۲(۸)، صص ۲۹-۴۶.
- آفرینش‌خاکی، اکبر؛ مظفری، سید امیر احمد و تندنویس، فریدون. (۱۳۸۴). «مقایسه دیدگاه‌های اعضای هیئت علمی، مربیان، ورزشکاران و مدیران در مورد چگونگی توسعه ورزش همگانی». پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۱(۳)، صص ۱-۲۲.
- پورکیانی، محمد؛ حمیدی، مهرزاد؛ گودرزی، محمود و خبیری، محمد. (۱۳۹۶). «تحلیل اثرگذاری ورزش حرفه‌ای و قهرمانی بر توسعه ورزش». مطالعات مدیریت ورزشی. ۴۲(۹)، صص ۵۵-۷۲.
- تندنویس، فریدون و قاسمی، محمدهادی. (۱۳۸۶). «مقایسه دیدگاه ورزشکاران، مربیان، و صاحب‌نظران در مورد راهکارهای پیشرفت ورزش قهرمانی ژیمناستیک کشور». المپیک. ۴(۴۰)، صص ۱۷-۲۹.
- جلالی‌فراهانی، مجید و علیدوست قهفرخی، ابراهیم. (۱۳۹۲). «تحلیل موانع اقتصادی مؤثر بر اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در ورزش حرفه‌ای ایران». مطالعات مدیریت ورزشی. ۱۹(۱۰)، صص ۱۰۹-۱۲۸.
- جوادی‌پور، محمد؛ قویلد سرکنندی، مژده و سمیع‌نیا، مونا. (۱۳۹۲). «ارائه چارچوب نظری و طراحی الگو برای توسعه ورزش همگانی در ایران». مطالعات مدیریت ورزشی. ۲۱(۵)، صص ۱۲۷-۱۴۸.
- حسینی، تهمنه؛ حیدری‌نژاد، صدیقه و ازمشا، طاهره. (۱۳۹۷). «نقش انگیزه‌ها بر میزان مشارکت سالمندان در ورزش همگانی». پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۸(۱۶)، صص ۱۰۳-۱۱۱.
- حسینی، سیدشاهو؛ حمیدی، مهرزاد؛ رجبی، قربانیان، آسیه و سجادی، سید نصرالله. (۱۳۹۲). «شناسایی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای استعدادیابی در ورزش قهرمانی جمهوری اسلامی ایران و تنگناها و چالش‌های فراروی آن». مدیریت ورزشی. ۱۷، صص ۲۹-۵۴.
- حمزه‌لو، یوسف؛ معین‌فرد، محمدرضا و شوشی‌نسب، پروین. (۱۳۹۴). «اثرات توسعه ورزش بر فرآیند جهانی شدن ایران». مطالعات راهبردی ورزش و جوانان. ۲۸، صص ۳۹-۵۴.
- خسروی‌زاده، اسفندیار؛ الهی، علیرضا؛ بهرامی، علیرضا؛ حقدادی، عابد و نستوهی، تیم. (۱۳۹۶). «مشکلات

- مریسان زن (مطالعه موردی: هیئت های ورزشی اراک). پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۲۹(۷)، صص ۱-۱۲.
- رحیمی، امیرحسام؛ خیامیان، زهره؛ قهرمان تبریزی، کوروش و شریفیان، اسماعیل. (۱۳۹۶). «مقایسه عوامل مؤثر بر توسعه ورزش همگانی در خوابگاه های دانشجویی». پژوهش در ورزش تربیتی (دانشگاهی). ۱۳، صص ۱۷۵-۱۹۲.
- رضایی صوفی، مرتضی و شعبانی، عباس. (۱۳۹۶). «تحلیل ورزش قهرمانی کشور به روش (SWOT)». مدیریت و توسعه ورزش. ۱۰(۶)، صص ۸۷-۱۰۴.
- رضوی، سید محمد حسین؛ فیروزی، منصور و فرزانه، فرزام. (۱۳۹۱). «بررسی موانع و چالش های توسعه شنا در ایران». پژوهش های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی. ۴، صص ۱-۱۲.
- رضوی، سید محمد حسین؛ نیازی، سید محمد و برومند دولتی، محمدرضا. (۱۳۹۳). «طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش همگانی شهر مشهد با استفاده از دیدگاه علمی». پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی. ۱۳(۹ پیاپی)، صص ۴۹-۶۰.
- زردشتیان، شیرین؛ حسینی، مریم و کریمی، جواد. (۱۳۹۵). «بررسی نقش رسانه های جمعی در گرایش بانوان استان کرمانشاه به ورزش همگانی». مدیریت ارتباطات در رسانه های ورزشی. ۱۴(۴)، صص ۱۳-۲۰.
- سلطان حسینی، محمد؛ سلیمی، مهدی؛ سلیمی، منصوره و لطفی، مجتبی. (۱۳۹۲). «اولویت بندی اثرات اجتماعی و اقتصادی اماکن ورزشی بر محیط شهری (مطالعه موردی: شهر یزد)». مطالعات و پژوهش های شهری و منطقه ای، ۴(۱۶)، صص ۶۵-۸۸.
- سلیمی، مهدی؛ سلطان حسینی، محمد و نادریان جهرمی، مسعود. (۱۳۹۴). «ارزیابی موانع توسعه بازاریابی ورزشی در ایران». مطالعات مدیریت ورزشی. ۲۹، صص ۱۳-۳۶.
- سلیمی، مهدی؛ سلطان حسینی، محمد و نصرافهانی، داود. (۱۳۹۲). «اولویت بندی موانع توسعه حمایت مالی شرکت های خصوصی از ورزش قهرمانی بر اساس جمع بندی نتایج روش های MADM با استفاده از تکنیک ادغامی». مطالعات مدیریت ورزشی. ۱۲، صص ۱۴۹-۱۷۲.
- سوادی، مهدی؛ همتی نژاد، مهرعلی؛ قلی زاده، محمدحسن و گوهررستمی، حمیدرضا. (۱۳۹۶). «طراحی الگوی توسعه ورزش همگانی در استان هرمزگان». مدیریت و توسعه ورزش. ۱۱(۶)، صص ۸۷-۱۰۱.
- سواری، سعید؛ مهدی پور، عبدالرحمن و رنجبر، روح الله. (۱۳۹۴). «توصیف وضعیت ورزش همگانی استان خوزستان و تدوین راهبردهای توسعه آن». پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۲۱، صص ۸۳-۹۲.
- سیدباقری، سیدمهدی و شریفیان، اسماعیل. (۱۳۹۶). «شناسایی و اولویت بندی موانع حمایت مالی شرکت های خصوصی از ورزش قهرمانی». پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۷(۱۳)، صص ۵۵-۶۶.
- سیدعامری، میرحسن و بردی محمدآق، قربان. (۱۳۹۱). «تبیین راهکارهای جذب و افزایش مشارکت شهروندان در برنامه های ورزش همگانی و تفریحی (مطالعه موردی: ارومیه)». پژوهش های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی. ۲(۴)، صص ۲۳-۳۴.
- سیف پناهی شعبانی، جبار و خطیبی، امین. (۱۳۹۶). «تبیین و تحلیل عوامل مؤثر بر پیشرفت والیبال ایران در سطح قهرمانی». مدیریت و توسعه ورزش. ۱۱(۶)، صص ۱۷-۳۰.
- شعبانی، عباس؛ خواجه، فرزاد. (۱۳۹۵). «اولویت بندی عوامل اثرگذار بر توسعه ورزش همگانی و قهرمانی کشور». مطالعات راهبردی ورزش و جوانان. ۳۶، صص ۵۷-۶۸.
- شعبانی، عباس؛ غفوری، فرزاد و هنری، حبیب. (۱۳۹۳). «مطالعه سیاست ها و راهبردهای ورزش همگانی نظام

- جامع توسعه ورزش کشور». مطالعات مدیریت ورزشی. ۶(۲۷)، صص ۱۵-۳۰.
- شعبانی، عباس؛ رضایی صوفی، مرتضی و فراهانی، ابوالفضل. (۱۳۹۳). «مطالعه چالش‌های موجود در بخش‌های چهارگانه ورزش کشور (مطالعه دلفی)». پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی. ۴(۸)، صص ۶۵-۷۹.
- شعبانی، عباس؛ غفوری، فرزاد و هنری، حبیب. (۱۳۹۰). «بررسی چالش‌های ورزش همگانی در ایران». پژوهش در علوم ورزشی. ۱۰، صص ۱۳-۲۶.
- صادقیان، زهرا؛ حسینی، سیدعماد و فرزاد، فرزاد. (۱۳۹۳). «بررسی نقش رسانه‌های جمعی در گرایش مردم شهر همدان به ورزش همگانی». پژوهش‌نامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۲۰، صص ۳۵-۴۴.
- صادقی پور، حمیدرضا؛ جهانیان، محبوبه و موسوی، سیده راضیه. (۱۳۹۴). «چالش‌ها و فرصت‌های فراوری ورزش بانوان استان بوشهر و راهکارهای توسعه آن». مطالعات راهبردی ورزش و جوانان. ۲۹، صص ۲۰۱-۱۴۲.
- عراقی، محسن و کاشف، میرمحمد. (۱۳۹۳). «چالش‌های پیش روی توسعه ورزش همگانی در ایران و راهبردهای آن». مدیریت ورزشی. ۴(۶)، صص ۶۳۴-۶۵۵.
- غفرانی، محسن؛ گودرزی، محمود؛ سجادی، سیدنصرالله؛ فراهانی، مجید جلالی و مقرنسی، مهدی. (۱۳۸۸). «طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش همگانی استان سیستان و بلوچستان». حرکت. ۳۹(۳)، صص ۱۳۱-۱۰۷.
- فیروزی، منصور؛ رضوی، محمدحسین و فرزاد، فرزاد. (۱۳۹۱). «بررسی چالش‌ها و مشکلات رشته‌های مدال آور دو و میدانی، قایقرانی و شنای ایران». مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۱۵، صص ۳۷-۶۶.
- کشاورز، لقمان؛ فراهانی، ابوالفضل؛ موسوی جهرمی، یگانه و فرازانی، فاتح. (۱۳۹۵). «ارائه مدلی از عوامل جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش قهرمانی ایران». مدیریت و توسعه ورزش. ۹(۵)، صص ۱۹۵-۲۱۰.
- کلاته‌سیفیری، معصومه و فریدونی، مسعود. (۱۳۹۶). «بررسی مدل تأثیر ابعاد فعالیت‌های رسانه‌های جمعی بر گرایش به ورزش همگانی در شهر تهران». مدیریت ارتباطات در رسانه‌های ورزشی. ۱۶(۴)، صص ۱۵-۲۲.
- محمدی، علی؛ کلاته‌سیفیری، معصومه؛ فرزاد، فرزاد و رضوی، سیدمحمدحسین. (۱۳۹۶). «طراحی الگوی پارادایمی ورزش دانشگاه فنی و حرفه‌ای بر اساس نظریه داده بنیاد». پژوهش در ورزش تربیتی. ۱۳(۵)، صص ۲۳۰-۲۱۵.
- منظمی، مریم؛ علم، شهرام و شتاب بوشهری، ناهید. (۱۳۹۰). «تعیین عوامل مؤثر بر توسعه تربیت بدنی و ورزش بانوان جمهوری اسلامی ایران». مدیریت ورزشی. ۱۰، صص ۱۵۱-۱۶۸.
- نظری، وحید؛ رضوی، سید محمد حسین؛ حسینی، سید عماد و رئیس، مجتبی. (۱۳۹۳). «شناسایی تنگناها و موانع پیش روی والیبالی ساحلی ایران با استفاده از تحلیل سوات». پژوهش‌نامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۱۰(۲)، صص ۲۳-۳۴.
- نوفرستی، کیانوش؛ غفرانی، محسن و صابری، علی. (۱۳۹۶). «طراحی و تدوین استراتژی توسعه ورزش قهرمانی فوتبال استان سیستان و بلوچستان». مطالعات تربیت بدنی و علوم ورزشی. ۷(۲)، صص ۱۲۶-۱۴۰.
- هنری، حبیب؛ احمدی، سید عبدالحمید و مرادی، مهدی. (۱۳۹۱). «بررسی نقش چهارگانه رسانه‌های ورزشی در توسعه فرهنگ ورزش قهرمانی». مطالعات مدیریت ورزشی. ۱۵، صص ۱۴۵-۱۵۸.
- Brewis, J. & Wray-Bliss, E. (2008). "Researching ethics: Towards a more reflexive critical management study". Organization Studies, 29(12), 1521-1540.

- Brouwers, J., Sotiriadou, P., & De Bosscher, V. (2015). **"Sport-specific policies and factors that influence international success: The case of tennis"**. Sport Management Review, 18(3), 343-358.
- Cunliffe, Ann L. (2011). **"Crafting qualitative research: Morgan and smircich 30 years on"**. Organizational Research Methods, 14(4), 647-673.
- De Bosscher, V.; De Knop, P. Van Bottenburg, M., & Shibli, S. (2006). **"A conceptual framework for analysing sports policy factors leading to international sporting success"**. European sport management quarterly, 6(2): 185-215.
- Edwards, M. B., & Rowe, K. (2019). **"Managing sport for health: An introduction to the special issue"**. Sport Management Review, 22(1), 1-4.
- Johnson, R.B & Onwuegbuzie, A.J. (2004). **"Mixed methods research: A research paradigm whose time has come"**. Educational researcher, 33(7), 14-26.
- Saunders, M; Lewis, P. & Thornhill, A. (2016). **Research methods for business students**. (Fourth edition ed.): Pearson Education
- Schulenkorf, N., & Siefken, K. (2019). **"Managing sport-for-development and healthy lifestyles: The sport-for-health model"**. Sport Management Review, 22(1), 96-107.
- Tronvoll, B., Brown, S. W., Gremler, D. D., & Edvardsson, B. (2011). **"Paradigms in service research"**. Journal of Service Management, 22(5), 560-585.
- Truyens, J., De Bosscher, V., Heyndels, B., & Westerbeek, H. (2014). **"A resource-based perspective on countries' competitive advantage in elite athletics"**. International journal of sport policy and politics, 6(3), 459-489.
- Van Deventer, J. P. (2009). **"Ethical considerations during human centred overt and covert research"**. Quality & Quantity, 43(1), 45-57.